

ปิยรัตน์ ปรีชาชน 2556: การประเมินมูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากร) สาขาการจัดการทรัพยากร
โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์
นุชนาถ มั่งคั่ง, Ph.D. 149 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการของอุทยานแห่งชาติภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ปัจจัยที่มีผลต่อการมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติ และประเมินมูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติภูเวียง จังหวัดขอนแก่น โดยการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติภูเวียง จำนวน 8 คน และกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 318 คน ด้วยแบบสอบถามระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2554 และประเมินมูลค่าทางนันทนาการด้วยวิธีอัสคีย์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระดับบุคคล

จากการวิจัยสภาพแหล่งท่องเที่ยวและการบริหารจัดการของอุทยานแห่งชาติภูเวียง พบว่ามี 6 แหล่งท่องเที่ยวที่มีความเสื่อมโทรม คือ ทุ่งกุ๊ดตุ๋ ทุ่งใหญ่เสอาอาราม น้ำตกทับพญาเสือ ถ้ำคนนอน ถ้ำฝ่ามือแดง และถ้ำหินลาดหัวเมย สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกมีความพร้อมให้บริการปานกลาง โดยปัญหาที่ต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน คือ การลักลอบล่าสัตว์ การขาดงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมกันดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ ผลการวิจัยกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี มีสถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน การศึกษาสมการอุปสงค์ของการมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติภูเวียง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว มีเพียง 1 ปัจจัยคือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งหมด ส่วนการประเมินมูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติภูเวียงในปี พ.ศ. 2554 ด้วยวิธีการหาพื้นที่ได้เส้นอุปสงค์ด้านนันทนาการ พบว่ามีมูลค่า 11,193,649.26 บาท/ปี

ข้อเสนอแนะของการวิจัย ได้แก่ ควรมีการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความพร้อมให้บริการอยู่เสมอ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการอุทยานแห่งชาติ และควรมีการเผยแพร่มูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติภูเวียงในรูปแบบตัวเงินแก่หน่วยงานในพื้นที่ เพื่อเผยแพร่ต่อชุมชน สร้างความตระหนักถึงมูลค่า เพื่อก่อให้เกิดความหวงแหนทรัพยากรที่ชุมชนเป็นเจ้าของ ทั้งนี้มูลค่าที่ประเมินได้มีค่าสูงกว่างบประมาณที่ได้รับมาก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรนำมูลค่าทางนันทนาการในรูปแบบตัวเงินนี้มาประกอบการของงบประมาณ เพื่อการจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ